

Contra el parany de la manipulació

QUIM GIBERT (PSICÒLEG)

Adolf M. P. és un jove de Gandia (la Safor) que estudia a la Universitat de València en una línia en valencià. No obstant això, en un dels darrers exàmens finals els exemplars que va repartir el professor eren únicament en castellà. El saforenc li va demanar, sense vacillar, la versió valenciana. Tot i que allò més lògic és que els professors de línia en valencià disposin de models en aquesta llengua, l'examinador li va respondre que fer aquesta gestió suposava endarrerir el començament de la prova i que, per tant, era un perjudici per al conjunt de la classe, que suposadament no tenia cap inconvenient a acceptar-ho en castellà. L'Adolf va contestar que si calia posposar momentàniament l'inici de l'examen era perquè el professor no havia fet correctament la seva feina com a docent de línia en valencià. La resposta de l'estudiant va ser assertiva i valenta. Assertiva, perquè va expressar la seva disconformitat en l'instant apropiat, amb la qual cosa va defensar els drets propis. I valenta, perquè res no el va aturar davant el que era una injustícia: l'incompliment de la normativa lingüística. A més, l'universitari de Gandia va detectar de seguida que la reacció de l'examinador no havia estat

gens honesta. Culpabilitzar i responsabilitzar un altre de perjudicar els companys d'una possible tardança, és una forma de manipular sentiments.

Segons el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans, manipular és 'influir astutament (sobre una persona o una col·lectivitat) per tal que actuïn d'acord amb interessos aliens'. En aquesta línia, Isabelle Nazare-Aga, experta en teràpia del comportament, detalla que el manipulador tendeix a desresponsabilitzar-se de les seves obligacions i a transgredir l'ètica: «Aquesta ètica, la que ens ha inculcat la nostra cultura judeocristiana, profundament ancorada en nosaltres, ens fa creure des de temps remots que una mare no pot voler el mal per als seus fills, que un metge o un terapeuta no pot voler explotar econòmicament i mentalment els seus pacients, que un marit no pot voler destruir moralment la seva esposa, aquella dona que ha escollit d'estimar per sempre.» Això explica que un docent d'aquest perfil, en lloc de ser un referent a imitar, sigui capaç de vulnerar descaradament els compromisos universitaris. I que ho faci a partir d'unes raons aparentment convincents: «no té sentit retardar la convocatòria si el castellà tot-hom l'entén». Aquest argument, però,

no és més que una disfressa davant la seva manca de respecte envers els acords universitaris en matèria lingüística. Per a avançar com a poble, és bàsic destapar i combatre aquestes manipulacions. I, paral·lelament, promoció d'actituds valentes, que sovint passen per aprendre a dominar la por. És així com s'educa emocionalment a fi i efecte de vertebrar un caràcter ferm i responsable.

En aquest sentit, l'historiador Josep M. Batista i Roca va deixar escrit que tradicionalment el nostre tarannà no ha tingut res a veure amb l'excessiva tendència actual a la lleugeresa, a la perenne ironia i a la inconsciència o imprevisió en molts moments i en molts actes. Per a Batista i Roca, aquesta tendència prové d'una feblesa moral que «ens inclina a inhibir-nos dels problemes i a defugir d'atacar-los a fons per resoldre'ls. Cal, doncs, enfortir-nos, tenir confiança en el nostre propi esforç [...] crear el gust per l'acció i la lluita contra les dificultats que se'ns presentin, i l'ambició de superar-les». De fet, el jove de la Safor va aconseguir de superar aquella prova universitària. Però el que millor li va sortir aquell dia fou la lliçó magistral que va impartir de valentia, ètica i valencianitat. ♦

Compromís · Nació · Qualitat · Coratge · Acció · Estat · Europa · Treball · Llengua · Fermesa · Convicció · Progrés

Pren Xecna!

Begudes amb component emocional català.

xecna Localitza l'establiment XECNA més proper al teu domicili.
Xarxa d'establiments amb consciència nacional www.xecna.cat
o al tel: 93 866 07 45.

Desperta Ferro
energètic
Cola Catalana
19 verd i llimona
Suc multi-fruits

Cola Catalana
Cola Lliure!

Vi 11 de setembre
1714

Cava 2014
Catalunya, nou
ocasió d'Europa

Rom
Cristófor Colom
Almivall i Vinos catalans

Whisky Jaume I
El nostre Rei

Licor Càtar
Liquor agrar
de Catalunya

Cap d'Ona
La carrossa de Catalunya